

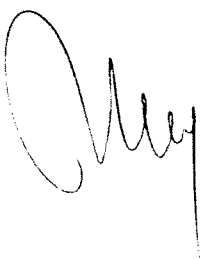
SETUL III SUBIECTE

**PROBA SCRISĂ DE VERIFICARE A CUNOȘTINȚELOR TEORETICE
LA CONCURSUL PENTRU OCUPAREA POSTURILOR VACANTE DE
MAGISTRAT ASISTENT LA ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI
JUSTIȚIE, SECȚIA PENALĂ
30 SEPTEMBRIE 2012**

Total: 10 pct.

Timp: 2 ore

1. Minoritatea făptuitorului - cauză care înlătură caracterul penal al faptei. Noțiune. Condiții. Efecte juridice **2 pct./20 minute**
2. Infracțiunea de dare de mită (obiectul infracțiunii, subiecți, conținut constitutiv, forme, modalități, cauza de impunitate, sancțiuni, aspecte procesuale). **3 pct./40 minute**
3. Condițiile pentru determinarea competenței după calitatea persoanei **1,50 pct. /15 minute**
4. Extinderea procesului penal pentru alte fapte la judecata în primă instanță. Noțiune și condiții. Procedură. Consecințele extinderii procesului penal asupra judecării în primă instanță **1,50 pct. /15 minute**
5. Precizați dreptul/drepturile considerate de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului a fi încălcate în **cauza Voiculescu contra României**. Arătați considerentele Curții referitoare la soluția pronunțată. **2 pct./30 minute**

BAREM SETUL III SUBIECTE

PROBA SCRISĂ DE VERIFICARE A CUNOȘTINȚELOR TEORETICE LA CONCURSUL PENTRU OCUPAREA POSTURILOR VACANTE DE MAGISTRAT ASISTENT LA ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, SECȚIA PENALĂ 30 SEPTEMBRIE 2012

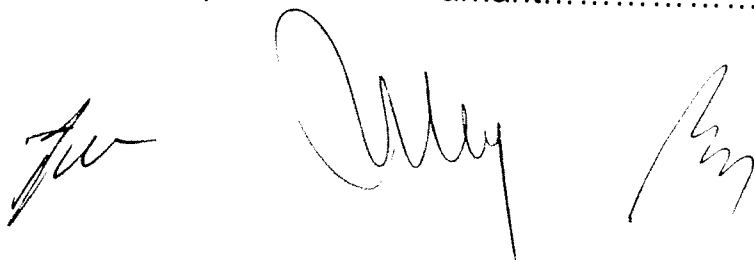
1. Minoritatea făptuitorului - cauză care înlătură caracterul penal al faptei. Noțiune. Condiții. Efecte juridice2 pct.
din care:

Noțiune.....0,40pct.
din care:

- minoritatea făptuitorului este starea în care se găsește făptuitorul minor, care în momentul săvârșirii faptei prevăzute de legea penală nu împlinise vârsta răspunderii penal. Având în vedere particularitățile dezvoltării bios psihice a persoanei, în dreptul penal, s-a impus cu necesitate stabilirea unei limite de vârstă sub care să fie exclusă răspunderea penală a minorului; prin urmare, până la o anumită vârstă minorul este prezumat a fi fără capacitate penală deoarece nu are reprezentarea semnificației sociale a acțiunilor sau inacțiunilor sale**0,20pct.**
- potrivit dispozițiilor art. 99 alin. 1 și 2 Cod penal s-a stabilit că minorul care nu a împlinit vârsta de 14 ani nu răspunde penal iar minorul care are vârsta între 14 și 16 ani răspunde penal numai dacă se dovedește că a săvârșit fapta cu discernământ, această prezumție fiind relativă se poate răsturna prin dovada că la săvârșirea faptei concrete a avut discernământ; dovada discernământului în săvârșirea faptei concrete revine acuzării, în favoarea minorului existând prezumția relativă a lipsei discernământului..... **0,20pct.**

Condițiile stării de minoritate..... 0,80pct.
din care:

- să se săvârșească o faptă prevăzută de legea penală**0,20pct.**
- la data săvârșirii faptei, făptuitorul să nu îndeplinească condițiile legale pentru a răspunde penal. Această condiție privește situația că la data săvârșirii faptei minorul să nu aibă împlinită vârsta de 14 ani și atunci când minorul avea vârsta între 14 ani și 16 ani și nu s-a constatat că săvârșirea faptei cu discernământ.....**0,30 pct.**

- înlăturarea caracterului penal al faptelor care se prelungesc în timp – infracțiunile continui, continuate - după împlinirea vârstei de 14 ani va fi posibilă numai dacă nu se dovedește existența discernământului în săvârșirea acțiunilor/inacțiunilor ce au fost comise după împlinirea vârstei de 14 ani; în cazul infracțiunilor progresive. Este înlăturat caracterul penal dacă în momentul comiterii acțiunii făptuitorul era minor sub 14 ani, chiar dacă rezultatul se produce după împlinirea acestei vârste..... **0,30pct.**

Efecte juridice.....0,80pct.

- fapta prevăzută de legea penală săvârșită de un minor care la data comiterii acesteia nu îndeplinea condițiile legale pentru a răspunde penal, nu este infracțiune, fiind săvârșită fără vinovăție; minoritatea este o cauză personală și nu se răsfrânge asupra participanților la săvârșirea faptei..... **0,20 pct.**

- când minorul care nu răspunde penal a săvârșit fapta fiind determinat ori sprijinit cu intenție de alți participanți se realizează condițiile participației improprie (art. 31 alin. 2 Cod penal)..... **0,30pct.**

- starea de minoritate înlătură caracterul penal al faptei și, pe cale de consecință, și răspunderea penală; răspunderea penală nu este înlăturată pentru persoanele care l-au avut sub îngrijire ori supraveghere pe minor, dacă se reține culpa acestora. Față de minorul care nu răspunde penal și săvârșește fapte prevăzute de legea penală se iau măsuri de ocrotire în condițiile legii..... **0,30 pct.**

2. Infracțiunea de dare de mită..... 3,00pct.
din care:

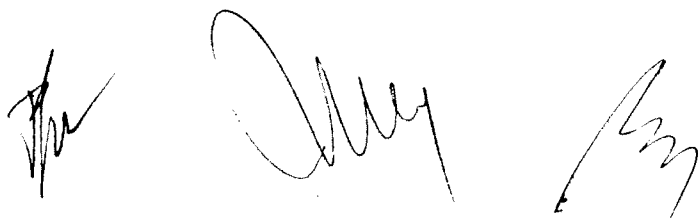
obiectul infracțiunii.....0,30pct.

- obiectul juridic special îl constituie relațiile sociale a căror formare, desfășurare și dezvoltare normală sunt legate de asigurarea funcționării corespunzătoare a instituțiilor statului sau altor unități publice care impun funcționarilor o conduită corectă **0,15pct.**

- infracțiunea de dare de mită este lipsită de obiect material, banii sau foloasele reprezintă obiectul mitei și nu obiectul infracțiunii **0,15pct.**

Subiecții infracțiunii0,40pct.
din care:

- subiectul activ al infracțiunii nu este determinat – poate fi orice persoană care îndeplinește condițiile generale cerute de lege subiectului unei infracțiuni **0,20pct.**

- subiect pasiv al infracțiunii este unitatea dintre cele prevăzute la art. 145 Cod penal sau o persoană juridică privată în al cărei serviciu își desfășoară activitatea funcționarul căruia i se promite, oferă sau dă mită; participația penală este posibilă atât în forma coautoratului cât și în forma instigării sau complicității **0,20pct.**

Conținutul constitutiv 1,50pct.
din care:

- latura obiectivă – fiind o infracțiune comisivă elementul material se poate realiza în una dintre următoarele modalități: promisiunea, oferirea sau darea de bani ori alte foloase unui funcționar pentru a îndeplini sau întârzia îndeplinirea unui act referitor la îndatoririle sale de serviciu ori pentru a efectua un act contrar acestor îndatoriri **0,20pct.**
- promisiunea – angajamentul pe care subiectul activ îl face unui funcționar referitor la folosul pe care acest o să-l primească, acțiune care implică și actul corelativ de acceptare de către funcționar **0,10pct.**
- oferirea - prezentarea avantajului pe care funcționarul îl va avea pentru activitatea vizată **0,10pct.**
- a da bani sau foloase – acțiunea prin care se remit aceste bunuri **0,10pct.**
- promisiunea, oferirea sau darea trebuie să aibă ca obiect bani sau alte foloase (avantaje patrimoniale sau nepatrimoniale) **0,10pct.**
- banii sau celelalte foloase trebuie să fie necuvenite (retribuție în vederea unui act determinat) **0,10pct.**
- acțiunile ce compun elementul material trebuie să fie anterioare sau ulterioare actului a cărui nerealizare sau realizare defectuoasă se urmărește, neavând importanță dacă bunurile au ajuns sau nu la funcționar **0,10pct.**
- actul pentru a cărui îndeplinire/neîndeplinire subiectul activ promite, oferă sau dă bani ori alte foloase să fie un act privitor la atribuțiile de serviciu ale funcționarului **0,10pct.**
- urmarea imediată constă în crearea unei stări de pericol pentru buna desfășurare a activității instituțiilor unde își desfășoară activitatea funcționarul **0,20pct.**
- raportul de cauzalitate - între elementul material și urmarea imediată trebuie să existe un raport de determinare, primul trebuie să fie rezultatul celei din urmă **0,20pct.**
- latura subiectivă – infracțiunea de dare de mită se săvârșește numai cu intenție directă; include și cerința unui scop special urmărit de făptuitor și

anume făptuitorul prin promisiune, oferire sau dare de bani ori alte foloase, efectuează un act de corupere a funcționarului, care creează o stare de pericol pentru relațiile sociale ce caracterizează obiectul juridic al infracțiunii **0,20pct.**

Cauză care exclude existența infracțiunii 0,10 pct.

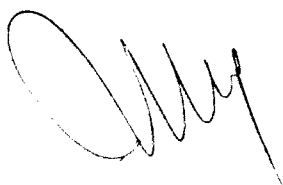
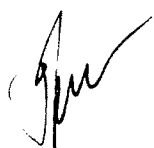
- când mituitorul a fost constrâns prin orice mijloace de cel care a luat mita fapta sa nu constituie infracțiune întrucât lipsește vinovăția.

Forme, modalități, sancțiuni (inclusiv măsura confiscării) și aspecte procesuale 0,70pct.
din care:

- formele infracțiunii – tentativa nu este incriminată fiind o infracțiune cu consumare anticipată; fiind o infracțiune comisivă și instantanee se consumă în momentul în care subiectul activ promite, oferă sau dă funcționarului banii ori foloasele, în scopul prevăzut de lege, moment în care se produce și urmarea periculoasă a faptei..... **0,20pct.**
- sancțiuni - se sancționează cu pedeapsa închisorii în limitele minime și maxime stabilite în textul incriminator **0,10pct.**
- atunci când mituitorul denunță fapta înainte ca organul de urmărire penală să fi fost sesizat pentru această infracțiune mituitorul nu se pedepsește **0,10pct.**
- banii, valorile sau orice alte bunuri care au făcut obiectul dării de mită se confiscă, iar dacă nu se găsesc, făptuitorul este obligat la plata echivalentului lor în lei; nu sunt supuse confiscării bunurile promise **0,20pct.**
- aspecte procesuale: acțiunea penală se pune în mișcare din oficiu **0,10pct.**

3. Condițiile pentru determinarea competenței după calitatea persoanei 1,50pct.
din care:

- calitatea de judecător, procuror, demnitar, militar, polițist avută la momentul săvârșirii infracțiunii poate determina o altă competență decât cea stabilită de lege după natura și gravitatea infracțiunii. Pentru unele calități se cere ca infracțiunea să aibă legătură cu îndatoririle de serviciu, în cazul militarilor competența instanțelor militare este determinată nu doar după calitatea persoanei ci și de faptul ca infracțiunea săvârșită de un militar să fie în legătură cu îndatoririle de serviciu..... **0,20pct.**

- calitatea să fie întrunită în persoana inculpatului, fiind fără relevanță calitatea părții vătămate, cu excepția cazurilor în care victima este un minor când competența este determinată de situația victimei și atrage competența tribunalului pentru minori și familie..... **0,30pct.**

- calitatea să existe în momentul săvârșirii faptei, moment care se stabilește potrivit legii penale, după cum infracțiunea este instantanee, continuă, continuată, din obișnuință. În situația în care calitatea a fost dobândită după săvârșirea infracțiunii, competența se determină după natura și gravitatea infracțiunii, cu excepția infracțiunilor săvârșite de demnitari..... **0,30pct.**

- competența după calitatea faptuitorului rămâne câștigată cauzei chiar dacă această calitate nu mai este deținută în momentul judecării când fapta are legătură cu atribuțiile de serviciu ale faptuitorului ori s-a dat o hotărâre în primă instanță, păstrându-se astfel competența de judecată, în căile ordinare de atac, în funcție de instanța care a pronunțat hotărârea în primă instanță..... **0,40pct.**

- în unele situații competența este determinată, în același timp, atât după materie, cât și după calitatea faptuitorului; în cazul militarilor /magistraților unde gradul militar și gradul profesional determină instanța competentă după materie să soluționeze cauza..... **0,30pct.**

4. Extinderea procesului penal pentru alte fapte la judecata în primă instanță. Noțiune și condiții. Procedură. Consecințele extinderii procesului penal asupra judecării în primă instanță..... 1,50pct.

din care :

Noțiune și condiții..... 0,30pct.

din care:

- când în cursul judecării se descoperă în sarcina inculpatului date cu privire la săvârșirea unei alte fapte penale, care are legătură cu fapta/faptele pentru care a fost trimis în judecată extinderea obiectului judecării se face prin extinderea procesului penal și pentru aceste fapte penale **0,10pct.**

- trebuie îndeplinite următoarele condiții: existența faptei/faptelor să rezulte din datele furnizate de probele administrate în cursul judecării și noile fapte să fie în legătură cu infracțiunea/infracțiunile deduse judecării **0,20pct.**

Procedura..... 1pct.

din care:

- când procurorul participă la judecata în primă instanță.. 0,50pct.
din care:

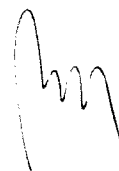
- inițiativa de extindere a procesului penal îi aparține procurorului.. **0,10pct.**
- procedura cuprinde două etape: procurorul solicită instanței extinderea procesului penal pentru faptele noi descoperite în cursul procesului penal cu ocazia cercetării judecătorești iar instanța trebuie să se pronunțe asupra cererii procurorului..... **0,10pct.**
- dacă procurorul declară că pune în mișcare acțiunea penală, instanța dacă găsește cererea întemeiată, dispune prin încheiere extinderea procesului penal și procedează la judecarea cauzei și cu privire la fapta/faptele noi descoperite **0,10pct.**
- dacă procurorul nu declară că pune în mișcare acțiunea penală, prin încheiere, instanța sesizează organul de urmărire penală competent pentru efectuarea urmăririi penale cu privire la fapta/faptele noi descoperite..... **0,10pct.**
- dacă instanța respinge cererea procurorului de extindere a procesului penal, judecata se mărginește la fapta cu care a fost sesizată instanța inițial..... **0,10pct.**

- când procurorul nu participă la judecata în primă instanță
..... **0,50pct.**
din care:

- dacă sunt îndeplinite condițiile pentru extinderea procesului penal pentru noi fapte, instanța din oficiu, dispune, prin încheiere, extinderea procesului penal **0,20pct.**
- poate proceda la judecarea cauzei în întregul ei, asigurând părților dreptul la apărare în noua situație sau poate sesiza organul de urmărire penală competent pentru efectuarea de cercetări cu privire la faptele noi descoperite..... **0,30pct.**

Consecințele extinderii procesului penal asupra judecății în primă instanță..... 0,20pct.

- în situația în care instanța procedează la judecarea cauzei în întregul ei, încheierea de extindere a procesului penal pentru noi fapte constituie actul de punere în mișcare a acțiunii penale pentru fapta sau faptele pentru care s-au extins procesul penal, fiind o excepție de la regula incompatibilității dintre funcția de învinuire(punerea în mișcare a acțiunii penale) și funcția de judecată.

5. **Precizați dreptul/drepturile considerate de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului a fi încălcate în cauza Voiculescu contra României. Arătați considerentele Curții referitoare la soluția pronunțată..... 2 pct.**
din care:

- Încălcarea art. 2 din Convenție, sub aspect procedural, având în vedere absența unei anchete efective, durata anchetei și soluțiile repetate de restituire a cauzei în vederea completării urmăririi penale**0,50 pct.**

Considerentele Curții referitoare la soluția pronunțată.....1,50 pct.

- art. 2 din Convenție impune statului obligația de a asigura dreptul la viață prin implementarea unei legislații penale care să descurajeze comiterea de infracțiuni contra vieții și care să se sprijine pe un mecanism de aplicare conceput pentru a preveni, împiedica și pedepsi încălcările sale. Această obligație impune, implicit, începerea unei anchete oficiale efective când o persoană își pierde viața. Ancheta trebuie să permită stabilirea cauzei decesului și identificarea persoanelor vinovate, fiind o obligație de mijloace, iar nu de rezultat, prin urmare, autoritățile naționale ar fi trebuit să ia măsuri rezonabile pentru strângerea probelor referitoare la incident**0,30 pct.**

- orice deficiență a anchetei care are drept consecință reducerea capacității de a stabili cauza decesului la persoanele responsabile riscă să ducă la concluzia că ancheta nu este efectivă; cerința de promptitudine și diligență în acest context este implicită. Or, în cauză, ancheta judiciară s-a finalizat după aproximativ 7 ani și 7 luni și s-a încheiat și cu o soluție de scoatere de sub urmărire penală care a pus capăt constituirii de parte civilă a reclamantei, fără a fi elucidată problema răspunderii penale în cazul decesului mamei sale, inclusiv, sub aspectul răspunderii obiective a autorităților militare, fapte ce aruncă o îndoială asupra posibilității acesteia de a obține o despăgubire pentru prejudiciul suferit**0,30 pct.**

- durata anchetei și soluțiile repetate de restituire a cauzei în vederea completării urmăririi penale au fost determinate de modul în care aceasta s-a desfășurat, fiind imputabilă autorităților. În speță, nu se contestă că producerea accidentului s-a realizat de un camion militar, fiind necesară o rigoare mai mare din partea autorităților în ancheta desfășurată cu privire la cauzele accidentului și identificarea vinovaților.....**0,30 pct.**

- reclamanta a dat dovadă de diligență, fără a abuza de căile de atac conferite de lege, plângerile sale repetate împotriva soluțiilor de scoatere de

sub urmărire penală fiind admise, deși caracterul efectiv al anchetei trebuia să fie asigurat de autorități și nu se bazeze pe diligența părții civile.. **0,30 pct.**

- la data evenimentelor, procurorii militari erau, la fel ca și inculpații, militari activi și, în aceste condiții, făceau parte dintr-o structură militară întemeiată pe principiul subordonării ierarhice. Având în vedere că persoana care conducea camionul se afla în exercițiul funcției, legătura de tip instituțional existentă reprezenta, în cauză, o lipsă de independență și imparțialitate a procurorului militar în instrumentare anchetei și, prin urmare, nu a efectuat o anchetă judiciară efectivă..... **0,30 pct.**

